

В четвертій лабораторній роботі студенти опрацьовують технологію автоматизації проектування сховища даних з використання CASE-засобу Erwin та засвоюють методологію вимірного моделювання сховищ даних. Результатом виконання цієї лабораторної роботи буде модель сховища типу «зірка» чи «сніжинка».

Після кожної лабораторної роботи друкується звіт, який захищається на комп'ютері. Кожна захищена лабораторна робота може бути максимально оцінена на 5 балів, що в підсумку становить 20 балів по чотирьох роботах.

Таким чином, за результатами поточного контролю студент може максимально отримати 40 балів: 20 за вивчення теоретичної частини курсу і 20 балів за практичну реалізацію при виконанні лабораторних робіт.

Ю. І. Супрунюк, асистент кафедри
інформаційних систем в економіці

ЕКСПЕРТНО-НАВЧАЛЬНІ СИСТЕМИ ОЦІНКИ ЗНАТЬ, УМІНЬ, НАВИКІВ НА ОСНОВІ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Процес навчання і виховання заснований на теорії поетапного формування розумових дій і умінь (П. Я. Гальперін). В умовах комп'ютеризації учбового процесу і створення рейтингової системи контролю знань ця теорія має першорядне значення.

Комп'ютерні технології навчання дозволяють здійснити розробку експертно-навчальних систем оцінки знань, умінь і навиків, в основу таких експертних систем повинні бути закладені принципи теорії поетапного формування розумових дій і умінь. Серед цих принципів виділяють наступні: перехід до планування учбового процесу відповідно до рівня засвоєння знань; введення в учбовий процес кількісного вимірника ступеня закінченості процесу навчання у вигляді коефіцієнта засвоєння; експертно-навчальна система оцінки знань, умінь, навиків повинна створюватися з урахуванням двох вище названих принципів.

Створення експертно-навчальних, експертних систем за оцінкою якості засвоєння знань і завершеності процесу навчання передбачає, перш за все, урахування основоположних принципів: зміна ролі і функції викладача, перетворення його у спеціаліста, що додає новий обов'язок в його викладацькій діяльності; відмова від потокового методу навчання і переходу до індивідуальної підготовки спеціаліста; перенесення центру тягаря учбового процесу на самостійну роботу студентів; підготовка навчально-методичного комплексу на основі урахування особливостей комп'ю-

терної технології навчання (кожен студент забезпечується повністю посібниками і багатоваріантними завданнями з дисципліни); відмова від традиційних форм контролю і запровадження індивідуального кумулятивного індексу, в якому різко зростає роль поточного рубежу і підсумкового контролю знань, умінь і навиків.

Якщо вищеназвані принципи суворо виконуються, то можна говорити про наявність можливостей розробки і використання в учбовому процесі експертно-навчальних систем і системи експертної оцінки засвоєння знань, умінь і навиків.

Експертно-навчальна система складається звичайно з двох незалежних частин: універсальна програма-оболонка, що підтримує інтерфейс спілкування із студентами, містить підсистему логічного висновку і не залежить від змісту конкретної дисципліни; бази знань конкретних дисциплін, що містять опис основних об'єктів, використовуваних в даній дисципліні, логічні правила класифікації задач, вирішуваних в даній дисципліні, опис конкретних методів і прикладів рішення задач, визначення і приклади, що допомагають студенту в правильному виборі конкретної задачі.

У свою чергу, експертна система оцінки рівня засвоєння знань і умінь повинна бути адаптована до експертно-навчальної системи, бази знань, але програма-оболонка повинна містити також кваліметричні параметри оцінки засвоєності (шкалу оцінок), нормативні коефіцієнти, що визначають ступінь закінченості навчання відповідно до спеціальності, і програмне забезпечення, що забезпечує видачу протоколу результатів спілкування ЕОМ і студента з визначенням індивідуального коефіцієнта засвоєння знань.

Експертні системи засвоєння знань вимагають спеціальних програмних оболонок, які, будучи пристосованими для того, щоб їх міг заповнювати викладач, який не є фахівцем в області програмування, але робить його автором автоматизованого учбового курсу і втягують його в роботу із засобами комп'ютерної технології навчання.

Л. С. Топчий, канд. екон. наук,
доцент кафедри стратегії підприємств

ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОВЕДЕННІ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ І КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ З КУРСУ «ОПЕРАТИВНО-КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ»

Використання комп'ютерних технологій в учбовому процесі скорочує термін вивчення дисциплін і дає можливість повно і